

ΕΚΕΙΝΟΣ ΚΑΙ ΕΚΕΙΝΗ

I

Ἐξ ἑτι θεωρεῖν τῆς Β' σειρᾶς τοῦ θεάτρου Ἀθηνῶν, ἐσπέραν τινὰ τοῦ χειμῶνος τοῦ ἔτους 187... ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐδιδάσκετο ὁ Ἀμλέτας τοῦ Σαίξπηρ, νέος τις, διοπτροφόρος, πρῶτην φυσιογνωμίαν καὶ καλῶς ἐνδεδυμένος, ἐκάθητο, ἔχων ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνήν, τὸ δὲ βλέμμα εἰς τὸ ἀμέσως ἐπόμενον θεωρεῖον, ὅπου ἦτο μετὰ τινος γέροντος κομπῇ δεσποινίς, ἀντιμέτωπος, προσηλωμένη εἰς τὸ δρᾶμα.

"Ὅστις ἤθελεν ἶδει τὸν διοπτροφόρον ἐκεῖνον νέον ἐν τῇ αὐτῇ στάσει ἡδύνατο νὰ ὑποθέσῃ πολλά, ἀλλὰ δυσκόλως καὶ νὰ φαντασθῇ, ὅτι οὔτε ἐγνωρίζοντο, οὔτε εἶχον ἶδει ποτε ἀλλήλους. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐν τούτοις ἡ νεᾶνις, ἐν τῇ φιλαρέσκῃ ὀξυδερκεῖα της, εἶχεν ἀντιληφθῇ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ γείτονος, ἣν, παρατεινομένην, ἐχαρκτηρίσεν ὡς ἡλιθιότητα, εἶτα ἀναβδισαν καὶ τέλος ἀποτύφλωσιν πρωτοπείρου ἔρωτος, χωρὶς ἐννοεῖται καὶ νὰ δείξῃ, ὅτι τὴν δυσαρεστεῖ.

Ἐτελείωσαν τέσσαρες πράξεις τοῦ δράματος καὶ ὁ νέος ἔμενεν ἐκεῖ ἀκίνητος πρὸς ἑκπλήξιν τῆς νεάνιδος. Τότε δὲ μόλις ἐξῆλθεν εἰς τὸν διάδρομον καὶ πρὸ ἐκείνης, ἐξελθούσης ὡσαύτως, παρήρχετο, σιωπῶν καὶ ἀρρύθμως βηματίζων. Ἐκεῖνη ἐν τούτοις, τολμηροτέρα, προσεγγίσασα, τῇ ψιθυρίζει πολὺ σοβαρῶς, ὅπως ὁμιλοῦν αἱ γυναῖκες εἰς τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν ἐρωτικῶν τῶν κατακτῆσεων:

— Μὲν, κύριε, καὶ ἂν ἦσθε ἀρχηγὸς τοῦ μεταθιτικοῦ, ἐγὼ δὲ ὁ μᾶλλον διαβόητος τῶν ληστῶν, δὲν θὰ μὲ κατεδιώκετε πάλιν τόσον! καὶ ἔφυγεν εὐθύς, μὴ ἀναμείνας ἀπάντησιν.

Ἐπανῆλθον εἰς τὰ θεωρεῖα των. Ἀλλ' ἐκεῖνος τότε μετέβαλε στάσιν καὶ ἐκάθησε, βλέπων πρὸς τὴν σκηνήν καθ' ὅλην τὴν πέμπτην πράξιν τοῦ δράματος.

Τοῦτο ἐκεῖνη ἐξήγησεν ὡς θρίχμὸν της· ἐπειδὴ ὅμως ἐτκέφθη, ὅτι ἐνδεχόμενον καὶ νὰ δυσηρέστησε τὸ θυμὸν της ἢ νὰ παρεξηγήθη ἢ τρυφερότης τοῦ παραπόνου της ἢ ἡ χάρις τῆς εὐτραπέλου προκλήσεως, ἐνόμισε καλὸν νὰ διορθώσῃ κἄπως τὸ πρᾶγμα. Καί, ὅτε ἐξήρχοντο, πλησιάσασα ἐπιτηδείως, τῇ ἐψιθύρισε πάλιν:

— Κύριε, νὰ μὲ συγχωρῆτε, παρακαλῶ, ἂν σᾶς ἐπείραξα . . . Ἀλλὰ . . .

— Τίποτε, κυρία, διέκοψεν ἐκεῖνος ἀφελῶς. Τούναντίον μὲ ὑπεχρεώσατε, διότι μ' ἐκάματε καὶ εἶδα τὴν τελευταίαν πρᾶξιν τοῦ δράματος.

Ἡ ἀπάντησις, παρὰδόξως ἀπροσδόκητος, δὲν ἐπεδέχετο ἀνταπάντησιν καὶ ἀπεχαιρέτισθον.

II

Τὴν νύκτα ἐκείνην εἶχε μικρὰν ἀγρυπνίαν, ἀναπολοῦσα τὸν ἐν τῷ θεάτρῳ ἄγνωστον διώκτην τῆς καὶ πολλὰ μονολογοῦσα.

— Τὸν εἶδες ἐκεῖ τὸν κύριον! ἔλεγεν. Ἐκάρφωσεν ἐπ' ἐμοῦ τὸ βλέμμα του τόσας ὥρας αὐθαδῶς καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον χριεντισμὸν μου συνεστάλη, ὡς γάτα, ὁ ἡλίθιος!

— Μὰ πάλιν εἴμπορεῖ καὶ νὰ μὴ ᾔνε βλάξ. Αὐτὴ ἡ ἀπάντησίς του ἦτο πολὺ περιφρονητικὴ. Δὲν θὰ τοῦ ἤρеса ἴσως τοῦ φίλου!

— Δὲν τοῦ ἤρеса ἐγώ; ἐξηκολούθει, κατοπτριζομένη. Νὰ ᾔτο καὶ ὥραιος, κακὴ ὑπομονή! Ἐπειτα ἐγὼ εἶμαι δὲ ἀκόμη νέα, 27 ἐτῶν μόλις, καὶ ἂν δὲν εἶμην ὥραία, δὲν θὰ μ' ἐτρελλαίνοντο δύο ἀνθυπασπισταὶ καὶ τέσσαρες φοιτηταί. Καὶ ἐπὶ τέλους ἔχω chic, ὅπως τὸ λέγουν ὅλα: αἱ φίλαι μου, εἶμαι δὲ καὶ ἀπὸ οἰκογένειαν καὶ αὐριον-μεθαύριον μὲ περιμένει ἡ κληρονομία τοῦ θεοῦ μου καὶ θὰ κερδήσωμεν καὶ τὴν δίκην τοῦ δημοσίου. ὦ, νᾶξευρεν ὁ κύριος!

— Ἀλλὰ, τί μωρολογῶ; Αὐτὸς ἐτρελλάθη ἤδη μαζὴ μου. Ποῖος κυττάζει μίαν γυναῖκα, ποῦ δὲν τοῦ ἀρέσει, τρεῖς ὥρας; Μὲ κατέτρωγε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἐνόμιζον, ὅτι θ' ἀπέθνησκεν ἐκεῖ ἐξ ἔρωτος. "Οτι μ' ἀγαπᾷ καὶ ἐτρελλάθη δι' ἐμὲ εἶνε ἀναντίρρητον. Νὰ ἴδωμεν μόνον, πῶς θὰ τελειώσῃ ἡ ἱστορία . . . Τὸν καυμένον! ποῦ νὰ ᾔνε; τί νὰ κάμνη; . . . Δὲν ἐφέρθη κ' ἐγὼ καλά. Πολὺ τὸν ἐπείραξα. Ἀπόψε χωρὶς ἄλλο δὲν θὰ κλείσῃ μάτι καὶ τὸ πρωτὶ δέξου τον ἀπὸ τὸν δρόμον μας! . . .

Μ' αὐτὰ καὶ ἄλλα ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τέλους, νύχτριστημένη καὶ προσδοκῶσα.

III

Ἀνέτειλε καὶ παρῆλθεν ἡ αὐριον, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἐφάνη πρὸς μεγάλην ἐκπληξίν τῆς. Ἐφαντάζετο τὴν στενοχωρίαν του, διότι βέβαια δὲν ἐγνώριζε τὴν κατοικίαν τῆς, καὶ τὸν ἐλυπεῖτο. Μετὰ δύο ἡμέρας ὅμως συνήντησεν αὐτὸν εἰς τὴν μουσικὴν· ἀλλ' ἐν ᾧ αὐτὴ, ὑπομειδιῶσα καὶ πάλλουςα, τὸν

κατεδίωκε διὰ τοῦ βλέμματος, ἐκεῖνος ἐφαίνετο ἀδιάφορος καὶ ἀλλοχοῦ προσέχων.

— Ἄ, τὸν κατεργάρην! ἐσκέφθη ἐκείνη· πονηρὸς ποῦ εἶνε! Εἶνε τόσον συγκεκινημένος, ποῦ μὲ εἶδε, καὶ προσποιεῖται τάχα, πῶς δὲν μὲ βλέπει!

Τὴν ἐσπέραν μετέβη εἰς τὸ θέατρον. Εἰς τὸ παρακείμενον θεωρεῖον εὐρέθη πάλιν ἐκεῖνος, ὅχι ὅμως ὅπως εἰς τὴν πρώτην των συνάντησιν. Ἐκάθητο ἀξιοπρεπῶς, μηδόλως παρατηρῶν τὴν γείτονα. Κατὰ τι διάλειμμα ἐκείνη παρετήρησεν εἰς τὴν κομβιοδόχην του ὠραῖον ἄνθος, ὅπερ ἐνόμισε προωρισμένον δι' αὐτήν. Ἀλλ' ἡ παράστασις ἐτελείωσε καὶ τὸ ἄνθος δὲν ἐδόθη, οὐδ' ἀντηλλάγη κἄν ἀπλοῦς χαιρετισμός.

— Παναγία μου, θειλὸς ποῦ εἶνε! ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἐκείνη. Νὰ μὴ ἔχῃ τόσον ὀλίγον θάρρος νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ μίαν λέξιν, νὰ μοὶ δώσῃ ἓν ἄνθος! Μά, εἶσαι ζῶον, ἄγγελουδὶ μου, καὶ ἀρχίζω νὰ σὲ βαρύνωμαι.

— Καλέ, δὲν ἤρχισα καλὰ, ἐξηκολούθει. Πολὺ θάρρος τοῦ ἔδωκα. Εἶχε δίκαιον ἡ Λίτσα. ποῦ μ' ἔλεγε, νὰ κρατῶ πάντοτε τὴν θέσιν μου. Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες εἶνε θηρία, ὅταν μία κόρη τοὺς ἀγαπᾷ καὶ τοὺς καταδιώκῃ. Τὴν μίαν ὥραν σοὶ λέγουν περιπαθῶς, «ἄγγελέ μου! ἄστρον μου! λατρεῖα μου! ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου!» καὶ τὴν ἄλλην σὲ περιφρονοῦν οἱ σικχαμένοι. Νὰ τὸν ἰδῶ καὶ τὸν εἶδα!

Συνέπεσε τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν νὰ τὸν συναντήσῃ εἰς τὸν περίπατον καὶ παρῆλθε πρὸ αὐτοῦ ἀγέρωχος. Παρετήρησεν ὅμως, ὅτι ὁ τρόπος τῆς αὐτὸς δὲν ἐπῆνεγκε τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, διότι καὶ ἐκεῖνος ἀντιπαρῆλθεν ἀδιάφορος.

Ἐκεῖνη ἐσκέπτετο·

— Πρέπει ν' ἀλλάξω τακτικὴν. Δὲν ὠφελεῖ πάντοτε δι' ὅλους ἡ σοφρότης. Εἶνε μερικοὶ ἄνδρες τόσον νευρικοὶ καὶ ιδιόρρυθμοι, ὥστε ἡ ψυχρότης τῶν γυναικῶν τοῖς ἐμπνέει ἀδιαφορίαν ἢ ἀποστροφήν.

IV

Ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν ζηλοτυπίαν.

Μετὰ δύο ἡμέρας μίαν ὠραίαν ὁροσερὰν δελίην συνήντησεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐν Πειραιεὶ Τινάνειον κῆπον. Συνωδεύετο ὑπὸ εὐειδοῦς νέου ἐξαδέλφου τῆς, ὃν καὶ ἐφαίνετο περιποιουμένη λίαν συμπαθῶς. Ἐκεῖνος ὅμως παρετήρησεν αὐτοὺς δις, ἀντιπαρῆλθεν, ἐχαίρετίσε καὶ ἀπεμαχρύνθη.

Ὁ χαιρετισμὸς ὑπῆρξε δι' αὐτήν ὁ μίτος τῆς Ἀριάδνης, ὃν πρὸ ἡμερῶν ἀνεζήτει ἀμήχανος. Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρόν:

— Τὸν γνωρίζεις, Ἀλέκο, αὐτὸν τὸν κύριον, ποῦ μᾶς ἐχαιρέτισεν; ἡρώ-
τησε τὸν ἐξάδελφόν της.

— Τὸν γνωρίζω ὀλίγον.

— Τί ἄνθρωπος εἶνε;

— Καθηγητὴς γυμνασίου.

— Ὀνομάζεται;

— Ξ.....

— Καὶ ἡ πατρίς του;

— Ἐπαρχιώτης εἶνε, μοὶ ἔλεγε προχθὲς ὁ Ἰάκωθος. Ἀλλὰ πόθεν, δὲν
γνωρίζω.

— Εἶνε ἄγαμος;

— Νομίζω, δὲν ἤξεύρω καλῶς.

— Ἔτσι φαίνεται.

— Καὶ τί μᾶς μέλει, παρακαλῶ, τί εἶνε;

— Τίποτε βέβαια! ἀπεκρίθη ἐκείνη. Ἐκ περιεργείας ἀπλῶς καὶ ἀσκό-
πως ἡρώτησα.

Μετά τινας δὲ στιγμὰς:

— Ξεύρεις, ἀλήθεια; ἐξηκολούθησεν. Ἐὰν τὸν συναντήσωμεν καὶ πάλιν,
ἡ εὐγένεια ἀπαιτεῖ νὰ τὸν χαιρετίσῃς ἐγγύτερον καὶ μοὶ τὸν γνωρίσῃς.

— Τὸ μόνον εὐκόλον, ἐξαδέλφη μου. Θὰ περάσωμεν καλοῦτσικα τὴν
ῥωραν μας μὲ τὸν καυμένον τὸν δασκαλάκον!...

— Σιωπή, ἀνότητε, διέκοψεν ἐκείνη, μὴ σ' ἀκούσῃ κανεὶς! καί.....

— Ἄ, διενσεῖτο, δυσφοροῦσα ὅπωςοῦν. Εἰς μάτην καὶ ἡ ζηλοτυπία.
Πολὺ ἐκκεντρικὸς φαίνεται ὁ σχολαστικὸς μας. Ἄς ἀπλοποιήσωμεν τὴν
στρατηγηκὴν, διὰ νὰ ἴδωμεν, ποῦ τρέχομεν.

V

Ἐκεῖνος ἀνεφάνη καὶ πάλιν ἐγγύς των. Ὁ Ἀλέκος τὸν ἐχαιρέτισεν,
ἔκαμε τὴν σύστασιν καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐκάθισαν ἐκεῖ που πλησίον.

Μετά τινας ἀσημάντους ἐρωτήσεις, ἡ κυρία ἡρώτησεν ἐκεῖνον, ἂν τῷ ἀρέ-
σουν αἱ Ἀθῆναι.

— Ὅχι τόσο, κυρία μου, ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Αἱ Ἀθῆναι εἶνε ὡραιο-
τάτη πόλις τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλ' ὅχι δι' ὅλον τὸν κόσμον.

— Ἐκτὸς ὧμῶν ὑπέθετον.

— Δὲν ἔχω λόγους νὰ τὸ πιστεύω, κυρία.

— Καὶ διατί ὅχι, παρακαλῶ; Νέος κύριος, ὡς σεῖς, ἀνεπτυγμένος, φι-

λόκαλος, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, εἶνε δυνάτὸν νὰ παραδεχθῶ, ὅτι δὲν εὐρίσκει
ώρασαν πόλιν τὰς Ἀθήνας μας;

— Εὐχαριστῶ ἀπείρως διὰ τὰς εὐγενεῖς φιλοφροσύνας.

— Λέγω πάντοτε ἐκεῖνο, τὸ ὑποῖον αἰσθάνομαι, διέκοψεν ἐκείνη ὑπο-
μειδιῶσα.

— Ἀλλὰ, μοὶ φαίνεται, δὲν ἐξηγούμεθα, προσέθηκεν ἐκεῖνος. Αἱ Ἀθηναί-
ωνοι εἶνε ὡραιότατη πόλις πλήρης καλλονῶν καὶ τέρψεων. Δὲν εἶνε ὅμως
εἰς πάντας εὐκόλον νὰ ζῶσιν ἐν αὐταῖς διαρκῶς, ἔνεκα τῶν βιωτικῶν ἀναγκ-
ῶν· ἐγὼ δὲ σὰς ὠμίλησα, ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦτο. Εἶνε, νομίζω, κομμάτι
δύσκολος ἡ ζωὴ τώρα εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἐλαφρόν, ἀόριστον νέφος διήλθε τὴν ψυχὴν ἐκείνης.

— Αὐτὸ διαφέρει πολὺ, κύριε Ξ., ἀπήντησε. Πρόφως ἄδικος κατὰ τῶν Ἀ-
θηνῶν εἶνε τὸ ζήτημα τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν. Ὅλα οἰκονομοῦνται, ὅταν ἔχῃ
τις τάξιν ἐν τῇ βίῳ του. Ἀλλῶς τε ἕκαστος ζῇ, ὅπως δύναται καὶ ὅπως θέλῃ.

— Καὶ ὅταν ἔχῃ οἰκογένειαν;

— Μάλιστα καὶ τότε.

— Ἀς ᾄνε· ἴσως ἔχετε δίκαιον! εἶπεν ἐκεῖνος, οἶονεὶ πειθόμενος, κυρίως
ὅμως, διότι εὐρίσκε πρέπον νὰ ὑποχωρήσῃ ἀπέναντι κυρίας καὶ νὰ μὴ
παρατείνῃ ἄσκοπον συζήτησιν.

— Καὶ πολὺ μάλιστα! ἐφώνησεν ἐκείνη, περιπαθῶς ἀτενίζουσα αὐτόν.

Ἐπῆλθον στιγμὰὶ σιωπῆς. Μετ' ὀλίγον δὲ ἤρξατο διάλογος μεταξύ αὐτοῦ
καὶ τοῦ Ἀλέκου, εἰς ὃν ἐκείνη δὲν ἀνέμιχθη, οὐδ' ἐπρόσθεε κἄν, ἐντροφῶσα
εἰς τὴν μαγγανείαν τῶν βρεμχασμῶν καὶ χιμαιρῶν τῆς καὶ εὐχαρίας, ὥστε
θριαμβεύουσα τέλος πάντων.

— Πόσον καλὸς καὶ εὐγενὴς εἶνε! διανοεῖτο. Δὲν εἶνε φίλερις καὶ πεί-
σμων εἰς τὰς συνδιαλέξεις. Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὀλίγον τραχύς,
ἀλλ' εἶνε ἄκακος ἄμυνός καὶ ἐπὶ τέλους πειθεται. Σοβαρὸς ἄνθρωπος, ὁ δὲ
ξανθὸς ὥραϊος πώγων του καὶ τὰ δίοπτρά του τὸν κάμνουν σοβαρώτερον.
Τόσῳ τὸ καλλίτερον! Ἀμ' τί, νὰ ᾔτο κανὲν παιδαρελί; Εἶνε δὲ καὶ ἀρ-
κετὰ νόστιμος. Ἀλλ' ἔχει καὶ ἀνατροφὴν, αἱ δὲ λευκαὶ καὶ ἄθραϊ χεῖρες
του μαρτυροῦν, ὅτι εἶνε καὶ ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν. Πρέπει νὰ ᾔνε εὐπο-
ρος, ἀφοῦ πέρνῃ θεωρεῖον εἰς τὸ θέατρον, καὶ θὰ διακρίνεται καὶ εἰς τὸ
ἐπάγγελμαί του καὶ ἐπὶ τέλους θὰ ἔχῃ καρδίαν χρυσοῦν. Κρίμα, νὰ μὴ τὸν
γνωρίσω πρὸ δέκα ἐτῶν. Ἀλλὰ κάλλιον ἄργά, παρὶ ποτέ, λέγει ἡ παροι-
μία. Εὐλογημένη ἡ στιγμή, ποῦ τὸν ἐγνώρισα. Αἰσθάνομαι καλῶς, ὅτι ὁ
Θεὸς δὲν μᾶς προσήγγισεν εἰς μάτην. Αὐτὸς μοῦ πρέπει. Αὐτὸς εἶνε δι'
ἐμέ. Τὸν ἀγαπῶ ἤδη καὶ μ' ἀγαπᾷ. Τί τύχη! Κάλλιον τύχης στολαγμὸς
ἢ πῖθος φρενῶν...

VI

Αἴφνης ὁ Ἀλέκος διακόπτει τοὺς ῥεμβασμούς της, λέγων πρὸς αὐτήν·

— Εἶδες, ποῦ ἐλησμόνησα καὶ ἀκόμη δὲν ἐπῆγα εἰς τὸ τελωνεῖον διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ θείου ;

— Bravo σου ! ἀπήντησε σεβαρῶς ἐκείνη, συγγέλλουσα αἰφνιδίαν τινὰ ἐνδόμυχον χαράν της.

— Νὰ τρέξω τώρα ; εἰς 5-10 λεπτὰ ἐπιστρέφω.

Ἡ ἐρώτησις τοῦ Ἀλέκου ἦτον ἀπρόσεκτος, διότι καὶ εἰς τὸν καθηγητὴν ἐπέβαλλε τὴν εὐγένειαν νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ καὶ εἰς ἐκείνην νὰ μὴ δείξῃ τάχα σεμνοτυφίαν καὶ δυσκολευθῇ νὰ μείνῃ ἐκεῖ ὀλίγας στιγμάς. Κατὰ βάθος ὅμως ἐκείνη εὗρισκεν εἰς τὴν σύμπτωσιν τὴν μεγίστην τῶν εὐτυχιῶν.

Καὶ μετὰ μικρὰν σκέψιν, ἀπεκρίθη·

— Πήγαίνε, τέλος πάντων, διὰ νὰ μὴ μαλλόνη ὁ θεῖός σου, ἂν καὶ ἡ ὥρα δὲν εἶνε κατάλληλος. Ἀλλὰ τρέξε, παρακαλῶ, καὶ γρήγορα-γρήγορα. Νὰ ἐπιστρέψῃς ἀμέσως, διότι εἶνε καιρὸς ν' ἀνέλθωμεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ κύριος, πιστεύω — προσέθηκε, στρέφουσα χαριέντως πρὸς τὸν καθηγητὴν — θὰ μᾶς συγχωρήσῃ νὰ τὸν ἐνοχλήσωμεν νὰ παραμείνῃ, ἕως οὗ ἐπανέλθῃς.

— Ἄ, κυρία μου, εἶπεν ὑπομειδιῶν ὁ καθηγητής. Μὴ παίζετε, παρακαλῶ, μὲ τὰς λέξεις. Ὅμιλεῖτε περὶ ἐνοχλήσεως διὰ πρᾶγμα, δι' ὃ σᾶς εἶμαι ἀπείρως ὑπόχρεως διὰ τὴν τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν, ἣν μοὶ κάμνετε.

Ὁ Ἀλέκος ἔφυγεν ἐν σπουδῇ. Ἐκείνη δ' εὐχομένη νὰ βραδύνη ὅσον πλεόντερον, ἐσκέφθη νὰ σφυρηλατήσῃ τὸν σίδηρον, ἐν ᾧ ἦτο θερμός.

— Μ' ἐνθυμεῖσθε ὀλίγον κάποτε, εἶπε, κύριε Ξ., δὲν ἀμφιβάλλω, ἀφ' ἧς ἐσπέρας ἐγνωρίσθημεν.

Ὁ καθηγητὴς τὴν ἠτένισεν, ἀπορῶν, καὶ ἀπεκρίθη·

— Ἀλλὰ, κυρία μου, πρὸ ὀλίγου ἐδῶ πρῶτον ἔλαθον τὴν εὐτυχίαν νὰ σᾶς γνωρίσω.

Ἐκείνη ἐμειδίασε διὰ τὴν προσποίησιν.

— Καὶ πῶς ! εἶπε· δὲν μὲ ἴδετε ἄλλοτε ;

— Ὅχι, κυρία.

— Ἀστείεύεσθε, κύριε Ξ.

— Σᾶς βεβαιῶ.

— Ἐλᾶτε δὲ τόρῃ καὶ σεῖς ! εἶπεν ἐκείνη, παίζουσα μὲ τὴν ἄλυσιν τοῦ ὠρολογίου της. Ἀλλ' ἂν, προσέθηκε χαριέντως, ἔχετε τόσον ἀχάριστον τὴν μνήμην, θὰ τὴν ὑποβοηθήσω εὐχαρίστως.

— Θὰ σᾶς εἶμαι πολὺ ὑπόχρεως! εἶπεν ὁ κύριος Ξ., ἀμνηστῶν.

— Πηγαίνετε, κύριε, εἰς τὸ θέατρον βεβαίως.

— Πηγαίνω κ' ἔποτε.

— Εἴσθε καμμίαν ἐσπέραν κατ' αὐτὰς εἰς τὴν παράστασιν τοῦ Ἀμλέτου;

Ὁ καθηγητὴς ἔφερεν εἰς τὸ μέτωπον τὴν παλάμην, συγκεντρῶν τὰς ἀναμνήσεις του, καὶ ἀπεκρίθη:

— Μάλιστα.

— Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ... θεωρεῖον τῆς Β' σειρᾶς;

— Ἄν δὲν ἀπατῶμι.

— Σᾶς συνέβη τίποτε μέ τινα κυρίαν γείτονος θεωρεῖου;

— ὙΑ, ναι, ἐν κωμικόν, νοστιμώτατον! εἶπε γελῶν ὁ καθηγητὴς. Τώρα μοῦ εἶχε καρφωθῇ, ὡς τρύπανον, τυραννικώτατα, εἰς τὸν νοῦν καὶ οὐδὲ στιγμὴν μὲ ἄφινε μία σκέψις: νὰ ἐνθυμηθῶ ἐν πρόβλημα ἀλγεβρικόν. Εἶχον στρέψει τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνὴν, ἀφγρημένος, καὶ διὰ νὰ μὴ περισπᾶται ἡ σκέψις μου. Τὸ βλέμμα μου εἶχον προσηλώσει εἰς πρᾶγμα τι, ἀσήμαντον, νομίζω εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦ γείτονος θεωρεῖου. Ἀφγρημένος, ὅπως εἶμην, οὐδὲν ἔβλεπον, οὐδὲν ἤκουον. Τόσον εἶνε πάντοτε ἀληθές, κυρία μου, ὅτι νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει. Μετὰ τὴν τετάρτην ὅμως πρᾶξιν τοῦ δράματος, μία κυρία, γείτων μου, μ' ἐξήγαγε τῆς ἀφχιρέσεως δι' εὐφυοῦς χαριεντισμοῦ, ὅστις μ' ἔθηκεν εἰς τὴν θέσιν μου κατὰ τὴν τελευταίαν πρᾶξιν. Ἐκείνη, ἥτις εἰς τὴν παράδοξον αὐτὴν ἱστορίαν ἠσθάνετο οἶκτον καὶ ἐξεπλήσσετο, εὐλόγως δυσπιστοῦσα, ἀπήντησεν ἀφελῶς, ἀλλὰ κινοῦσα τὴν κεφαλὴν καὶ μειδιῶσα:

— Ἡ κυρία αὐτὴ εἶμην ἐγώ, κύριε Ξ!

— Περίεργον! εἶπεν ὁ καθηγητὴς, ἀπορῶν καὶ συνοφρυούμενος· δὲν σᾶς ἀντελήφθην ποσῶς καὶ σᾶς ζητῶ συγγνώμην!

— Εὐεξήγητον εἶνε, κύριε. Ἀλλ' ἐλύσατε τοῦλάχιστον τὸ πρόβλημα, ἐλπίζω, προσέθηκε, πειραχθεῖσα ἐκ τῆς ἀπαντήσεως.

— Μόλις τὴν ἐπιούσαν! ἀπήντησε χαιρεκἀκως ὁ κύριος Ξ.

— Καὶ δὲν μὲ συνηντήσατε ἔκτοτε ἄλλαχοῦ;

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι· νομίζω, ὄχι.

— Καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε πολὺ δυσνόητον, κύριε Ξ! εἶπεν ἐκείνη μετὰ τόνου καὶ μικροῦ τινος ὑπόπτου μορφασμοῦ.

— Μὲ ἀδικεῖτε, βλέπω. Μίαν τόσῃ ὥρᾳ καὶ καλὴν κυρίαν, ὡς ὑμεῖς, δὲν εἶνε δυνατόν κανεῖς νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ λησμονήσῃ.

— Εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε καθηγητά· ἐκτός ὅμως βεβαίως, ἂν ἡ ὥρα καὶ καλὴ αὐτὴ κυρία ἔχῃ ἀντίκληλον κανὲν ἀλγεβρικὸν πρόβλημα!

— Μὴ ἦσθε τόνον ἐκδικητικὴ! ἀπήντησε μειδιῶν ὁ καθηγητής. Εἴσθε τόνον εὐγενὴς καὶ ὠραία καὶ δὲν σᾶς πηγαίνει.

Ἐκείνη εἶδε προφανῆ τὴν ὑποχώρησιν καὶ ὠφελήθη τῆς στιγμῆς ν' ἀνακρούσῃ πρύμνην, ὅπως εὐπλοήσῃ πρὸς τὸν λιμένα τῶν πόθων τῆς. Διὰ τοῦτο ἀπήντησεν, εὐχαρις:

— "Ὅσον καὶ σεῖς καλὸς καὶ ἀγαπητὸς μὲ ὅλον τὸν ὑπερήφανον χαρακτῆρά σας.

Ἐτόνισεν ἰδιαζόντως τὴν φράσιν, ὑποδηλοῦσα, τίς οἶδε τί, ὑπὸ τὴν ὑπερφάνειαν τοῦ χαρακτῆρος.

Ὁ κ. Ξ. ἠθέλησε νὰ ἐξοκολουθήσῃ ἄλλ' ἐκείνη τῷ ἔνευσε σιωπὴν, διότι ἐπανήλθεν ὁ Ἀλέκος.

Μετ' ὀλίγον ἀπεχωρίσθησαν, σφίγγαντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας καὶ ἀποκαλούμενοι ἀμοιβαίως εὐτυχεῖς διὰ τὴν γνωριμίαν των.

VII

Ὁ Ἀλέκος μετὰ τῆς ἐξαδέλφης του ἀπῆλθον νὰ περιδιαβάσωσιν ὀλίγον εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ χρυσοκόμης ἥλιος ἔδωκε, γλυκύτατος ὑπὸ οὐρανὸν ἀνέφελον, καὶ ἔστιλβε γαλήνιος ὁ Σαρωνικός.

Περιεπάτουσιν σιγήλοι, διότι ἐκείνη ἐρρέμβαζεν. Ἀνεπόλει τὸ βραχὺ παρελθὼν καὶ ἐσχέπετο καὶ ὠνειροπόλει.

— "ὦ, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, ἡ ὑπόθεσις βραίνει κάλλιστα. Ἀπὸ σήμερον τοῦλάχιστον μ' ἀγαπᾷ. Προσεποιεῖτο τάχα, ὅτι δὲν μ' ἐγνώριζεν. οὔτε μ' ἐνεθυμείτο. Πονηρίαι, Θεέ μου, πονηρίαι! Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάττῃ ἀπὸ τῆς σιγαλᾶς ποτάμια! Καὶ τί ἐσυλλογίσθῃ ὁ ὑποκριτής! Προβλήματα καὶ ἀλλαγῆς! Πόσον ἀφυῶς ἐδοκίμασες νὰ μᾶς κάμῃς τὸν ὑπερήφανον, κύριε Ξ!... Μ' ἀγαπᾷ καὶ δὲν εἴξευρε, πῶς νὰ κρυφθῇ... Καλὰ τὸν ἔχω ὅμως. Δύο-τρεῖς ἐπισκέψεις καὶ τὸν τρελλαίνω ἐγώ... Τί καλὰ μου! "Ἄν τοῦλάχιστον μ' ἀρραθωνίσῃ, δὲν μοῦ γλυτίνει. Ὅπωςδὴποτε ἡ ὑπόθεσις εἶνε μισοτελειωμένη. Τυχρὰ πράγματα! Ἄν ἦτο πετρωμένον νὰ μὲ πᾶρῃ ὁ ἱατρός καὶ ὁ ἀνθυπαπιστής. Οὐ, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱατροί! Ὅλο ἰδιοτροπίας εἶνε καὶ, Κύριος οἶδε, τότε θὰ ἔπαινε τὸ δῖπλωμά του. Οἱ δὲ στρατιωτικοὶ δὲν ἔχουν τότε μέλλον καὶ περίμενε γαλόνι στὴν ἄλλη ζωὴ! Ὁ κ. Ξ. ὅμως ἔχει ἐξησφαλισμένην τὴν θέσιν του. Τοῦλάχιστον θὰ ζῶμεν εἰς πρωτευούσας νομῶν, μὲ καλὴν πάντοτε κοινωνίαν, χρυσὴν καὶ τρισευδαίμονα ζωὴν. Καλὰ τὸ λέγει ἡ παροιμία, «ὅποιος ξεύρει νὰ διαλέξῃ εὖμορτο δένδρον, σπάνιον νὰ τοῦ λείψῃ ὁ ἴσκιος.» Τυχρὸν μοῦ νὰ γίνω κυρία καθηγητοῦ. Εἰς ὀλίγον

καιρόν, ἰδοὺ ἐγὼ κυρία γυμνασιάρχου! Τί εὐτυχία μου! Ἐχεις τὸν καλὸν μισθόν σου, τὴν ὑπόληψίν σου, τ' ἀγαθὰ σου... Καὶ ὅταν ἔρχονται αἱ ἐξετάσεις, τότε δὴ τότε! Παρακλήσεις ἀπ' ἐδῶ, ἰκεσὶαι ἀπ' ἐκεῖ, συστάσεις, κολακεῖαι, περιποιήσεις! Νὰ σὲ ἰδῶ καὶ τότε, κυρία Κατίνα, ποῦ μὲ πειράξεις πάντοτε εἰς τὰς συναναστροφάς! Περίμενε νὰ προβιθασθῇ ὁ Τάκης σου! Σὲ διορθῶνω ἐγώ, Πολυξένη μου, μὲ τὸν κύριον ἀδελφόν σου, ποῦ ἤθελε νὰ μ' ἐρωτήσῃ προχθὲς ὁ ἀνάγωγος, εἰς ποίαν κατὰστασιν ἐνεθυμήθην τὰς Ἀθήνας, ὅτε μετετέθη ἐδῶ ἡ πρωτεύουσα ἐπὶ Ὁθωνος!!....

VIII

Οὕτως εὐτυχῆς μὲ τὰς χιμαῖρας τῆς αὐτὰς ἐκείνη διηυθύνθη εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἀνῆλθε μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς εἰς Ἀθήνας. Μόλις ὁμοῦ κατῆλθον εἰς τὸν σταθμὸν, συνήντησαν τὸν γνωστὸν φίλον καθηγητήν.

- Πῶς, κύριε Ε., καὶ σεῖς ἐδῶ; εἶπεν ἐκείνη εὐχαρις.
- Τώρα μόλις ἦλθον καὶ ἐγώ, ἀπεκρίθη ὁ καθηγητής.
- Μὲ τὸ ἴδιον τραῖνον;
- Μὲ τὸ ἴδιον.
- Καὶ πῶς δὲν σᾶς εἶδομεν νὰ συνταξιευδύσωμεν;
- Ἀτυχία μου ἦτο.
- Ἀλλὰ καὶ ἐδική μας ἐπίσης. Ἐν τούτοις θὰ μᾶς κάμνῃτε τὴν εὐχαρίστησιν, ἐλπίζω, νὰ μᾶς συνοδεύσητε μέχρι τῆς οἰκίας μας.
- Θὰ ἤμην εὐτυχῆς, κυρία μου. Ἀλλὰ λυποῦμαι πολὺ καὶ σᾶς ζητῶ μυρίας συγγνώμας. Ἐχω μεγίστην βίαν διὰ τινὰ ὑπόθεσιν.
- Νὰ λύσητε πάλιν κανὲν ἀλγεβρικὸν πρόβλημα ἴσως! εἶπεν ἐκείνη, πειραχθεῖσα ἐκ τῆς ἀρνήσεως.
- Ἄ, ὄχι, ὄχι! ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ καθηγητής.
- Καμμίαν συνέντευξιν, πιθανόν....
- Οὔτε.
- Μὰ τί λοιπὸν εἶνε αὐτὸ τὸ τόσῳ σπουδαῖον;
- Ἀπλούστατον, ἀπῆντησεν ἀφελῶς ὁ καθηγητής. Πρόκειται νὰ ἴδω κάποιον συμπατριώτην μου, ἀναχωροῦντα, διὰ νὰ στείλω μίαν σπουδαίαν ἐπιστολὴν καὶ κᾶτι πράγματα....
- Εἰς τοὺς γονεῖς σας βεβαίως, διέκοψεν ἐκείνη.
- Ὅχι εἰς τοὺς γονεῖς μου, ἀλλ' εἰς τὴν κυρίαν μου.
- Πῶς εἶπατε, παρακαλῶ; ἠρώτησεν ἐκείνη ἐκπληκτος καὶ οἰονεὶ δυσπιστοῦσα εἰς τὰ ὥτά της.

— Εἰς τὴν σύζυγόν μου!

— Εἶπθε λοιπὸν ἔγγαμος, κύριε Ξ; κατώρθωσε μόλις νὰ προσθέσῃ ἐκεῖνη, προφανῶς τεθορυβημένη.

— Καὶ πατὴρ δύο τέκνων, κυρία μου! ἀπεκρίθη ὁ καθηγητής, κινῶν τὴν κεφαλὴν.

Ἐκεῖνη ὠχρίασεν. Ἡσθάνθη τὰ γόνατά της ἀτονοῦντα καὶ τρέμοντα, σκοτοδίνην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ κεραυνοβόλον λύπην ἐν τῇ καρδίᾳ. Μετ' ὀλίγον ὅμως συνεκέντρωσεν ὅλον τὸν ἐγωϊσμὸν καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν της καὶ εἶπε ψυχρῶς καὶ μετὰ προσποιητῆς σοβαρότητος:

— Τότε ἔχετε δίκαιον, κύριε· ὑγιαίνετε!

Καὶ τῷ ἔτεινεν ἀξιοπρεπῶς τὴν χεῖρα.

Ἐκεῖνος δὲ, ἀντιχαιρετίσας, ἀπῆλθε, μόλις ἤδη ἐννοῶν ὅπωςδὴποτε, τίνος φαντασιοπληξίας εἶχε γίνει θῦμα ἐκεῖνη, ἣν ὅμως κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἐκλάβει ὡς τινα ἐρωτότροπον, θέλουσαν νὰ παίξῃ ἢ νὰ διέλθῃ τὴν ὥραν της εὐχρέστως μαζὶ τοῦ ἀσκόπως καὶ τυχαίως, διότι αὐτὸς τοῦλάχιστον οὐδεμίαν εἶχεν εἶδῃσιν, εἰς ποῖον ἐν ἀγνοίᾳ του τὸν περιέπλεξε παιγνίδιον ὁ φιλοπαίγμων υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης.

IX

Ἡ ἀπροσδόκητος καὶ κεραυνοβόλος ἀποκάλυψις ἐπληξέ βαθέως τὴν καρδίαν ἐκεῖνης καὶ διέλυσεν ἀσπλάγχχνως τὴν μαγείαν τῶν ὀνείρων της. Μετὰ κόπου ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκόν της καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸν θάλαμόν της, μὴ θέλουσα οὔτε νὰ δειπνήσῃ, ὡς ἀδιαθετοῦσα. Τὴν ἀφῆκαν μόνην καὶ ἥσυχον ν' ἀναπαυθῇ.

Ὅτε ὅμως ἔμεινε μόνη, ἐστέναξεν ἔνδακρυς καὶ περίλυπος.

— "Ανθρακες λοιπὸν ἦτο ὁ θησαυρός μου! ἔλεγεν. "Εγγαμος καὶ πατὴρ δύο τέκνων! Αὐτὸ δ' αἷς ἔλειπε τώρα. Τί ἀτυχία! Τί ἀνοησία! Ἀκοῦς ἐκεῖ, ἔγγαμος καὶ πατὴρ δύο τέκνων; Μὴ χειρότερα! Ὡς τόσον ἡ καρδία εἶνε πολὺ ἀνόητον πρᾶγμα. Βλέπει τ' ἀντικείμενα καὶ τὰ ἐξηγεῖ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της. Λογαριάζει συνήθως χωρὶς τὸν ξενοδόχον. Τί ἐπιπόλαιος ποῦ εἶνε ἡ νεότης καὶ μάλιστα ἡ τῶν γυναικῶν! Ὁ Θεὸς μ' ἐφύλαξε καὶ δὲν ἐξέφρασα καθαρῶς τὸ αἶσθημά μου οὔτε εἰς ἐκεῖνον, οὔτε εἰς ἄλλον ἢ ἄλλην τινά, διότι ἄλλως δυστυχία μου καὶ μάλιστα, ἂν τὸ ἐμάνθανον καὶ αἱ σατυρικά ἐφημερίδες. . . . Τώρα τὸ πᾶν ἐξηφανίσθη οἰκτρῶς. Τώρα ἐννοῶ, ὅτι ἡ σκηνὴ τῆς νυκτὸς ἐκεῖνης τοῦ θεάτρου ἦτο τῶνόντι μία ἰδιοτροπία τῆς τύχης μου, ἐν τίποτε, καὶ δὲν μ' ἐπῆρε ποσῶς εἶδῃσιν ὁ ἀφρηρημένος μας. Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς!... Ἀτυχία καὶ ἐδῶ. Δὲν ἦτο τυχερὸν μου νὰ γείνω κυρία κα-

θηγητοῦ. Τί δυστυχῆς ποῦ εἶμαι!... Μπᾶ! καὶ διατί, παρακαλῶ, εἶμαι δυσ-
τυχῆς; Ξεύρεις δά, σὰν νὰ ἔχασα καμμίαν σπουδαίαν τύχην! "Ας ὑποθέ-
σωμεν, ὅτι ὁ κ. Ξ. εἶνε ἐλεύθερος. Αὔ, καὶ τί εἶνε, παρακαλῶ; "Ενας κα-
θηγητής, ἓνας δασκαλάκος, μ' ἓνα ξηρὸν μισθόν, χωρὶς τυχηρὰ, ποῦ σήμερον
τὸν μεταθέτουν ἐδῶ καὶ αὐριον ἐκεῖ καὶ τρέχει παντοῦ, ὡς σκηνίτης. "Ενας
σχολαστικός, ἓνας ἄνοστος, ποῦ ἀφαιρεῖται μὲ τὰ μαθηματικὰ ἐντὸς τοῦ
θεάτρου! Καὶ ἡ ζωὴ του; γραμματικὴ, συντακτικὸν καὶ ἄλγεθρα..... Οὐφ,
ἀηδίαίς! "Αμ' δὲν πέρνω χίλιας φοαῖς καλλίτερα τὸν ἀνθυπασιπιστήν!.....

Με αὐτὰ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐκείνη, παρφοῦσα τὴν μὴ δυναμένην νὰ φά-
γῃ τὰς σταφυλὰς ἀλώπεκα τοῦ μύθου, βαθμηδὸν συνῆλθεν, ἀνεκουφίσθη ὁ-
πωσοῦν καὶ παρηγορήθη. "Η θεία πρόνοια ἐν τῇ σοφίᾳ της ἔδωκεν εἰς τὰς
γυναῖκας τοιαύτην εὐστροφίαν νοὸς καὶ καρδίας, πολύτιμον καὶ σώτειραν
εἰς τοιαύτας περιστάσεις αἰσθηματικῶν ἀτυχιῶν.

Περὶ τὸν ἴσως νὰ προσθέσω, ὅτι ἐκείνη ἰάθη ταχέως καὶ ἐντελῶς ἐκ τῆς
φαντασιοπληξίας αὐτῆς, δι' ἣν μετὰ καιρὸν ἐνίστε ἐμελαγχόλησε καὶ πολλάκις
ἐγέλασεν. "Αλλ' ὅσάκις τὴν ἐνεθυμεῖτο καὶ ἐν μέσῳ τῶν γελώτων της, δὲν
ἐλησμόνει τὸ λυπηρὸν, ἀλλὰ πολύτιμον, μάθημα, ὅπερ ἐξ αὐτῆς ἔλαβε. Διὰ
τοῦτο καὶ ὅσάκις ἔβλεπε νέον ἄγνωστον καὶ ἐράσμιον, ἐσκέπτετο:

— Μία κόρη, πρὶν ἢ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν της εἰς παλμοὺς ἀγάπης, πρέ-
πει πρῶτον-πρῶτον νὰ γνωρίσῃ καλῶς ἐκεῖνον, ποῦ τῆς ἀρέσει, καὶ πρὸ πάν-
των νὰ μάθῃ θετικῶς, ἂν ᾗνε ἐλεύθερος!

(*"Αργος, Αὐγούστος 1886*).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ